

Mora Orsa miljönämnd

Plats och tid: Miljökontoret 08.10-11.30

Beslutande: Per-Erik Wiik (C), Ordförande
Arne Grahn (M), Vice ordförande
Joep Meens (MP)
Anneli Eriksson (S)
Anders Johansson (V)
Margareta Ahlström (MOP), ersätter Billy Ferm (C)
Anders Calder (C) deltar ej i § 59
Margareta Frödin (MOP)
Anna Riekje Niburg (S)

Övriga deltagare: Camilla Björck, miljöchef
Kenneth Lilja (S), ej tjänstgörande ersättare
Yngve Björklund (C), ej tjänstgörande ersättare
Ronnie Persson (M), ej tjänstgörande ersättare
Pernilla Ståbis, administratör, föredragande §§ 50-57
Michael Horn, miljöinspektör, föredragande §§ 50-57
Tobias Nilsson, miljöinspektör, föredragande §§ 50-57
Irene Lilja, miljöinspektör, föredragande § 58
Olle Bylander, miljöinspektör, föredragande § 59
Annica Edström, miljöinspektör, föredragande § 67
Hanna Rosdal, sekreterare

Utses att justera: Margareta Frödin (MOP)

Justeringens plats och tid: Miljökontoret 2019-12-16 kl. 08.30

Underskrifter: _____ Paragraf 50-67

Hanna Rosdal, Sekreterare

Per-Erik Wiik, Ordförande

Margareta Frödin, justerande

ANSLAG/BEVIS

Justering har tillkännagivits genom anslag

Organ: Mora Orsa Sammanträdesdatum: 2019-12-11
Miljönämnd

Överklagningstid: 2019-12-16 2020-01-06

Anslaget sätts upp: 2019-12-16 Anslaget tas ner: 2020-01-07

Förvaringsplats för protokollet: Miljökontoret, Orsa

Underskrift

Utdragsbestyrkande

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Föreläggande att åtgärda bristfällig avloppsanläggning, [REDACTED], Orsa kommun	3
Förbud mot utsläpp av avloppsvatten till befintlig avloppsanläggning, [REDACTED], Orsa kommun	7
Förbud mot utsläpp av avloppsvatten till befintlig avloppsanläggning, [REDACTED], Orsa kommun	11
Föreläggande att åtgärda bristfällig avloppsanläggning, [REDACTED], Orsa kommun ..	15
Förbud mot utsläpp av avloppsvatten till befintlig avloppsanläggning, [REDACTED], Orsa kommun	19
Förbud mot utsläpp av avloppsvatten till befintlig avloppsanläggning, [REDACTED], Orsa kommun	23
Föreläggande att åtgärda bristfällig avloppsanläggning, [REDACTED], Orsa kommun....	27
Föreläggande att åtgärda bristfällig avloppsanläggning, [REDACTED], Orsa kommun	31
Föreläggande med vite, FM Mattsson Mora Group AB, Östnor 378:1, Mora kommun .	35
Remiss ansökan om utökad täktverksamhet på fastigheten Öna 249:1 mfl. Grönsberg i Mora kommun Länsstyrelsens diarienummer 551-9714-2019.....	38
Revidering av delegationsordning inom livsmedelslagstiftningen	39
Taxa för offentlig kontroll inom livsmedelslagstiftningen	40
Indexjustering av timtaxa inför 2020 för livsmedelslagstiftningen.....	41
Indexjustering av timtaxa inför 2020 för miljöbalken	42
Internkontrollplan för Mora Orsa miljönämnd.....	43
Äskande av tilläggsanslag till Mora Orsa miljönämnd	44
Delegationsbeslut	45
Informationsärenden	58

§ 50

Dnr: [REDACTED]

Föreläggande att åtgärda bristfällig avloppsanläggning, [REDACTED], Orsa kommun

Beslut

Miljönämnden beslutar att förelägga [REDACTED] så som fastighetsägare, att åtgärda och undersöka den befintliga avloppsanläggningen på fastigheten [REDACTED], Orsa kommun genom att vidta följande åtgärder:

1. Installera grundvattenrör, i anslutning till infiltrationsbädden, som möjliggör övervakning av grundvattennivån.
2. Spola ren spridarrör från ev. slam.
3. Senast **30 juni 2020** genomföra och redovisa ovanstående åtgärder.
4. Registrera och journalföra grundvattennivån samt ev. vattennivå i luftningsrören (antal cm under marknivå) under följande perioder:

- Oktober till november 2020
- April till maj 2021
- Oktober till november 2021

Minst tre mätningar ska göras varje period jämt fördelade över perioden. Kopia på journal ska skickas till miljökontoret senast den **31 december 2021**.

Beslutet är fattat med stöd av 26 kap 9 och 21 och 22 §§ miljöbalken och med hänvisning till 2 kap 3 och 7 §§, 9 kap 7 § miljöbalken (1998:808).

Detta beslut skickas även till inskrivningsmyndigheten för en notering i fastighetsregistret enligt 26 kap 15 § miljöbalken.

Sammanfattning av ärendet

Miljökontoret har den 16 september 2019 utfört inspektion av den enskilda avloppsanläggningen på fastigheten [REDACTED], Orsa kommun. Inspektionen genomfördes som en del av Orsa kommuns utredning om långsiktigt hållbara vatten- och avloppslösningar i området. Närvarande var Michael Horn och Pernilla Ståbis från miljökontoret.

Vatten finns indraget i huset och avloppsvatten från dusch, disk, tvätt och toalett belastar avloppsanläggningen. Fastigheten är ansluten till vattenledningsförening. Avloppsanläggningen ligger ca 170 meter från närmaste vattenförande dike och ca 300 meter från Orsasjön. Huset används som permanentbostad.

Vid inspektionen observerades att avloppsanläggningen består av en slamavskiljare av trekammarmodell. Utgående vatten från slamavskiljaren leds bort via reningsbädd (infiltration). Fördelningsbrunn och luftningsrör finns.

(forts. §50)

Vid inspektionstillfället konstaterades vatten i luftningsrören.

Tillstånd för anläggningen saknas.

Senaste slamtömning innan inspektionen skedde den 25 juli 2019.

Kommunicering

Kommunicering angående beslut om att åtgärder eventuellt behöver vidtas gjordes den 19 september 2019 med möjlighet för fastighetsägaren att lämna synpunkter. Inga synpunkter har inkommit.

Motivering

Miljönämnden bedömer att avloppsanläggningen på fastigheten Holen 31:9 inte uppfyller de krav som ställs i miljöbalken. Miljönämnden anser av den anledningen att ovanstående åtgärder måste vidtas för att fortsatt utsläpp av spillvatten till anläggningen ska kunna tillåtas.

Avloppsanläggningen på fastigheten belastas med avloppsvatten från ett hushåll där dusch, disk, tvätt och toalett finns installerat. Avloppsanläggningen består av en rätt dimensionerad slamavskiljare med fördelningsbrunn, efterföljande infiltrationsbädd och luftningsrör. Vatten stod i luftningsrören.

Lokala förhållanden

Vatten i luftningsrör indikerar att anläggningen kan stå i grundvatten eller att slam svämmat över från slamavskiljaren och ut i reningsbädden. Detta ger ett sämre reningsresultat och förkortar anläggningens livslängd. Grundvattenförhållandena på platsen, sett över en längre tidsperiod, behöver därför utredas.

Slutsatser

Miljönämndens utredning visar att avloppsanläggningen på fastigheten har brister som behöver åtgärdas för att kraven på rening enligt 9 kap 7 § miljöbalken ska bli uppfyllda. Utsläpp av orenat avloppsvatten riskerar att förorena dricksvatten, sjöar och vattendrag samt badvatten. Avstånd till närmast vattenförande dike är i aktuellt fall ca 170 meter och ca 300 meter till Orsajön.

Ovanstående resonemang förs utifrån Naturvårdsverkets allmänna råd 87:6 samt Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd (HVMFS 2016:17) och Havs- och vattenmyndighetens vägledning kring tillsyn och prövning av små avloppsanläggningar, där dimensionering och utförande av avloppsanläggningar beskrivs.

Miljönämnden bedömer att det är skäligt och en inte alltför ingripande åtgärd att ställa ovanstående krav på den bristfälliga avloppsanläggningen.

Lagstiftning

Miljönämnden får enligt 26 kap 9 § miljöbalken besluta om de förelägganden eller förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som

(forts. § 50)

har meddelats med stöd av balken ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i ett enskilt fall får inte beslutas.

Miljönämnden får enligt 26 kap 21 § miljöbalken förelägga om att de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen ska lämnas in.

Enligt 26 kap 22 § miljöbalken är den som bedriver en verksamhet som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa och miljön skyldig att utföra de undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen.

I 9 kap 7 § miljöbalken föreskrivs att avloppsvatten ska avledas och renas eller tas omhand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras.

Miljöbalken anger i 2 kap 3 §, att den som avser att bedriva en verksamhet, t.ex. att släppa ut avloppsvatten, ska iaktta de skyddsåtgärder som behövs för att motverka skador eller olägenheter för människors hälsa och miljön. I 7 § samma kapitel anges att nyttan med de skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått som ställs ska vägas mot kostnaderna så att kraven blir rimliga.

Enligt 26 kap 15 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet sända föreläggande och förbud som riktats till en ägare av en fastighet till inskrivningsmyndigheten för anteckning i fastighetsregistrets inskrivningsdel. Har anteckning gjorts, gäller föreläggande och förbud mot ny ägare av egendomen.

Information

En ny avloppsanläggning alternativt ombyggnation av den befintliga är åtgärder som är tillstånds- eller anmälningspliktiga. Kontakta miljökontoret i god tid innan några åtgärder vidtas.

Kontakta gärna en avloppsentreprenör för att få hjälp med förslag på en bra avloppslösning för just er fastighet.

Vägledning vid val av avloppslösningar kan bland annat fås på webbplatsen: www.avloppsguiden.se.

Information om små avlopp finns i Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd HVMFS 2016:17 samt Havs- och vattenmyndighetens vägledning kring tillsyn och prövning av små avloppsanläggningar.

Avgift

För tillsyn av avloppsanläggningar tar miljönämnden ut en avgift på 1916 kr, enligt taxa beslutad av Kommunfullmäktige. Denna avgift reduceras till 1437 kr då ni har fyllt i och skickat in den enkät som miljökontoret tidigare lämnat ut. Faktura skickas separat.

Delges

Delgivningskvitto

(forts. §50)

Bilaga

Informationsbroschyr till dig som fått krav att åtgärda din avloppsanläggning.
Informationsblad: Grundvattenrör

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Michael Horn 2019-11-19

Förslag till beslut

Miljökontoret föreslår nämnden besluta att förelägga [REDACTED], så som fastighetsägare, att åtgärda och undersöka den befintliga avloppsanläggningen på fastigheten [REDACTED] Orsa kommun genom att vidta följande åtgärder:

1. Installera grundvattenrör, i anslutning till infiltrationsbädden, som möjliggör övervakning av grundvattennivån.
2. Spola ren spridarrör från ev. slam.
3. Senast **30 juni 2020** genomföra och redovisa ovanstående åtgärder.
4. Registrera och journalföra grundvattennivån samt ev. vattennivå i luftningsrören (antal cm under marknivå) under följande perioder:

- Oktober till november 2020
- April till maj 2021
- Oktober till november 2021

Minst tre mätningar ska göras varje period jämt fördelade över perioden. Kopia på journal ska skickas till miljökontoret senast den **31 december 2021**.

Beslutet är fattat med stöd av 26 kap 9 och 21 och 22 §§ miljöbalken och med hänvisning till 2 kap 3 och 7 §§, 9 kap 7 § miljöbalken (1998:808).

Detta beslut skickas även till inskrivningsmyndigheten för en notering i fastighetsregistret enligt 26 kap 15 § miljöbalken.

Sändlista

[REDACTED]
Lantmäteriet, Fastighetsinskrivning, 761 80 Norrtälje

§ 51

Dnr: [REDACTED]

Förbud mot utsläpp av avloppsvatten till befintlig avloppsanläggning, [REDACTED], Orsa kommun

Beslut

Miljönämnden beslutar att återkalla tillståndet [REDACTED], den 30 augusti 2004) till anläggningen samt förbjuda [REDACTED] så som fastighetsägare, att från och med den **31 december 2021** släppa ut avloppsvatten till den bristfälliga avloppsanläggningen på fastigheten [REDACTED] Orsa kommun.

Beslutet är fattat med stöd av 24 kap 3 § 2p, 26 kap 9 § och med hänvisning till 2 kap 3 och 7 §§ samt 9 kap 7 § miljöbalken (1998:808).

Detta beslut skickas även till inskrivningsmyndigheten för en notering i fastighetsregistret enligt 26 kap 15 § miljöbalken.

Noterade brister

- Slam i slamavskiljarens samtliga kamrar och i T-rör.
- Vatten i luftningsrören och mycket blött (avloppsvatten) nedanför infiltrationen.
- Något ojämn fördelning av avloppsvatten mellan utloppsrören i fördelarbrunnen.

Sammanfattning av ärendet

Miljökontoret har den 30 september 2019 utfört inspektion av den enskilda avloppsanläggningen på fastigheten [REDACTED] Orsa kommun. Inspektionen genomfördes som en del av Orsa kommuns utredning om långsiktigt hållbara vatten- och avloppslösningar i området. Närvarande var Michael Horn och Åsa Gustafsson från miljökontoret.

Vatten finns indraget i huset och avloppsvatten från dusch, disk, tvätt och toalett belastar avloppsanläggningen. Fastigheten är ansluten till vattenledningsförening. Avloppsanläggningen ligger ca 130 meter från större vattenförande dike. Huset används som permanentbostad.

Vid inspektionen var det så mycket slam i slamavskiljaren att det inte var möjligt att okulärt inspektera brunnen. Utgående vatten från slamavskiljaren leds bort via reningsbädd (infiltration). Fördelarbrunn och luftningsrör finns. Vid inspektionen var det något ojämn fördelning av avloppsvatten mellan utloppsrören i fördelarbrunnen och det stod vatten i luftningsrören. På gräsmattan nedanför luftningsrören kunde avloppsvatten konstateras.

(forts. §51)

Tillstånd för anläggningen finns från år 2004. Senaste slamtömning innan inspektionen skedde den 12 september 2018.

Kommunicering

Kommunicering angående beslut om förbud att släppa ut avloppsvatten gjordes den 16 oktober 2019 med möjlighet för fastighetsägaren att lämna synpunkter. Inga synpunkter har inkommit.

Motivering

Miljönämnden bedömer att avloppsanläggningen på fastigheten Vångsgärde 32:1 inte uppfyller de krav som ställs i miljöbalken. Miljönämnden anser av den anledningen att utsläpp av orenat avloppsvatten till befintlig anläggning på fastigheten ska förbjudas. För att du ska ha möjlighet att vidta lämpliga åtgärder gäller beslutet först från och med den 31 december 2021.

Avloppsanläggningen på fastigheten belastas med avloppsvatten från ett hushåll där dusch, disk, tvätt och toalett finns installerat. Avloppsanläggningen består av en rätt dimensionerad slamavskiljare (enligt tillstånd) med fördelningsbrunn, efterföljande infiltrationsbädd med luftningsrör.

Nedanstående resonemang förs utifrån Naturvårdsverkets allmänna råd 87:6 där dimensionering och utförande av avloppsanläggningar beskrivs samt Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd HVMFS 2016:17 och Havs- och vattenmyndighetens vägledning kring tillsyn och prövning av små avloppsanläggningar.

Bristfällig slamavskiljare

Slamavskiljaren ska vara av trekammarmodell då vattentoalett är anslutet till avloppet. Aktuell slamavskiljare är enligt tillståndet av trekammarmodell men vid inspektionen stod spillvatten över både mellanvägg och utloppsrör. Översvämning i slamavskiljaren är tecken på högt grundvatten eller att avloppsvattnet inte rinner undan som det ska. Vid inspektionen var det därför inte möjligt att undersöka eventuella synliga brister på slamavskiljaren.

Brister i reningssteget

Efter slamavskiljning ska avloppsvattnet renas från bland annat näringsämnen och bakterier. Detta sker i ett reningssteg (till exempel i en infiltrationsbädd, markbädd eller i ett minireningsverk). I aktuellt fall finns en infiltration men nedanför denna kunde ytligt avloppsvatten konstateras vid inspektionen, vilket tyder på att infiltrationen inte fungerar som tänkt.

Fördelningen av avloppsvatten mellan utloppsrören i fördelningsbrunnen var vid inspektionen ojämn. Fördelningen måste därför justeras.

Slutsatser

Miljönämndens utredning visar att avloppsvatten som släpps ut från fastigheten inte genomgår tillfredsställande rening. Avloppet uppfyller därmed inte kraven på rening enligt 9 kap 7 § miljöbalken.

(forts. §51)

Eftersom anläggningen inte uppfyller sitt syfte att rena avloppsvattnet och bristerna är allvarliga och grundläggande är det inte frågan om endast avvikelser av ringa betydelse. Det finns därför grund för att återkalla tillståndet och förbjuda fortsatt utsläpp.

Utsläpp av orenat avloppsvatten riskerar att förorena dricksvatten, sjöar och vattendrag samt badvatten. Avstånd till närmaste större vattenförande dike är i aktuellt fall ca 130 meter.

Miljönämnden bedömer att det är skäligt och en inte alltför ingripande åtgärd att förbjuda fortsatt utsläpp till den bristfälliga anläggningen. Det finns inga omständigheter som talar för att det skulle vara omöjligt att anlägga en ny avloppsanläggning eller på annat sätt lösa avloppsfrågan på fastigheten.

Lagstiftning

Miljönämnden får enligt 26 kap 9 § miljöbalken besluta om de förelägganden eller förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i ett enskilt fall får inte beslutas.

I 9 kap 7 § miljöbalken föreskrivs att avloppsvatten ska avledas och renas eller tas omhand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras.

Miljöbalken anger i 2 kap 3 §, att den som avser att bedriva en verksamhet, t.ex. släppa ut avloppsvatten, ska iaktta de skyddsåtgärder som behövs för att motverka skador eller olägenheter för människors hälsa och miljön. I 7 § samma kapitel anges att nyttan med de skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått som ställs ska vägas mot kostnaderna så att kraven blir rimliga.

Enligt 24 kap 3 § 2p får tillståndsmyndigheten återkalla tillstånd som meddelats enligt balken och förbjuda fortsatt verksamhet när tillståndet eller villkor som gäller för verksamheten eller åtgärden inte har följts och avvikelserna inte är av ringa betydelse.

Enligt 26 kap 15 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet sända föreläggande och förbud som riktats till en ägare av en fastighet till inskrivningsmyndigheten för anteckning i fastighetsregistrets inskrivningsdel. Har anteckning gjorts, gäller föreläggande och förbud mot ny ägare av egendomen.

Information

En ny avloppsanläggning alternativt ombyggnation av den befintliga är åtgärder som är tillståndspliktiga. Kontakta miljökontoret i god tid innan några åtgärder vidtas.

Om den befintliga slamavskiljaren fortsättningsvis ska ingå i avloppsanläggningen behöver den täthetskontrolleras.

Kontakta gärna en avloppsentreprenör för att få hjälp med förslag på en bra avloppslösning för just er fastighet.

Vägledning vid val av avloppslösningar kan även fås på webbplatsen:
www.avloppsguiden.se.

(forts. §51)

Information om små avlopp finns också i Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd HVMFS 2016:17 samt Havs- och vattenmyndighetens vägledning kring tillsyn och prövning av små avloppsanläggningar.

Avgift

För tillsyn av avloppsanläggningar tar miljönämnden ut en avgift på 1916 kr, enligt taxa beslutad av Kommunfullmäktige. Denna avgift reduceras till 1437 kr då ni har fyllt i och skickat in den enkät som miljökontoret tidigare lämnat ut. Faktura skickas separat.

Delges

Delgivningskvitto

Bilaga

Informationsbroschyr till dig som fått krav att åtgärda din avloppsanläggning.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Michael Horn 2019-11-19

Förslag till beslut

Miljökontoret föreslår nämnden besluta att återkalla tillståndet (██████████, den 30 augusti 2004) till anläggningen samt förbjuda ██████████, så som fastighetsägare, att från och med den **31 december 2021** släppa ut avloppsvatten till den bristfälliga avloppsanläggningen på fastigheten ██████████ Orsa kommun.

Beslutet är fattat med stöd av 24 kap 3 § 2p, 26 kap 9 § och med hänvisning till 2 kap 3 och 7 §§ samt 9 kap 7 § miljöbalken (1998:808).

Detta beslut skickas även till inskrivningsmyndigheten för en notering i fastighetsregistret enligt 26 kap 15 § miljöbalken.

Sändlista

██████████
Lantmäteriet, Fastighetsinskrivning, 761 80 Norrtälje

§ 52

Dnr:2019-1211-M07

Förbud mot utsläpp av avloppsvatten till befintlig avloppsanläggning, Holen 6:10>1, Orsa kommun

Beslut

Miljönämnden beslutar att förbjuda Orsa Lokaler (556691-3884), så som fastighetsägare, att från och med den **31 december 2021** släppa ut avloppsvatten till den bristfälliga avloppsanläggningen på fastigheten Holen 6:10>1, Orsa kommun.

Beslutet är fattat med stöd av 26 kap 9 § och med hänvisning till 2 kap 3 och 7 §§ samt 9 kap 7 § miljöbalken (1998:808).

Detta beslut skickas även till inskrivningsmyndigheten för en notering i fastighetsregistret enligt 26 kap 15 § miljöbalken.

Noterade brister

- Felaktig slamavskiljare
- Efterföljande reningssteg saknas.
- Avloppsvattnet släpps, direkt efter slamavskiljning, ut i dike.
- Tillstånd för anläggningen saknas.

Sammanfattning av ärendet

Miljökontoret har den 23 september 2019 utfört inspektion av den enskilda avloppsanläggningen på fastigheten Holen 6:10>1, Orsa kommun. Inspektionen genomfördes som en del av Orsa kommuns utredning om långsiktigt hållbara vatten- och avloppslösningar i området. Närvarande var Michael Horn och Mia Bergman från miljökontoret.

Vatten finns indraget i huset och avloppsvatten från bad, dusch, disk, tvätt och toalett belastar avloppsanläggningen. Fastigheten är ansluten till vattenledningsförening. Avloppsanläggningen ligger i direkt anslutning till ett mindre dike och ca 170 meter från vattenförande dike. Huset används som permanentbostad.

Vid inspektionen observerades att slamavskiljaren är av tvåkammarmodell. Efterföljande rening saknas. Utgående vatten från slamavskiljaren leds ut i ett dike.

Tillstånd för anläggningen saknas. Senaste slamtömning innan inspektionen skedde den 14 juni 2019.

Kommunicering

Kommunicering angående beslut om förbud att släppa ut avloppsvatten gjordes den 1 oktober 2019 med möjlighet för fastighetsägaren att lämna synpunkter. Inga synpunkter har inkommit.

(forts. §52)

Motivering

Miljönämnden bedömer att avloppsanläggningen på fastigheten Holen 6:10>1 inte uppfyller de krav som ställs i miljöbalken. Miljönämnden anser av den anledningen att utsläpp av orenat avloppsvatten till befintlig anläggning på fastigheten ska förbjudas. För att ni ska ha möjlighet att vidta lämpliga åtgärder gäller beslutet först från och med 31 december 2021.

Avloppsanläggningen på fastigheten belastas med avloppsvatten från ett hushåll där bad, dusch, disk, tvätt och toalett finns installerat. Anläggningen består av en feldimensionerad slamavskiljare som saknar efterföljande rening. Utgående vatten från slamavskiljaren leds ut i ett dike.

Nedanstående resonemang förs utifrån Naturvårdsverkets allmänna råd 87:6 där dimensionering och utförande av avloppsanläggningar beskrivs samt Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd HVMFS 2016:17 och Havs- och vattenmyndighetens vägledning kring tillsyn och prövning av små avloppsanläggningar.

Bristfällig slamavskiljare

Slamavskiljaren ska vara av trekammarmodell då vattentoalett är anslutet till avloppet. Annars riskerar slam att sätta igen det efterföljande reningssteget. Aktuell slamavskiljare är av tvåkammarmodell.

Brister i reningssteget

Efter slamavskiljning ska avloppsvattnet renas från bland annat näringsämnen och bakterier. Detta sker i ett reningssteg (till exempel i en infiltrationsbädd, markbädd eller i ett minireningsverk). I aktuellt fall släpps avloppsvatten orenat ut i ett dike vid fastighetsgräns.

Lokala förhållanden

Det finns inte något beslut från miljönämnden för avloppsanläggningen. Därmed saknas handlingar som visar anläggningens utformning och dimensionering samt uppgifter om att mark- och grundvattenförhållanden är lämpliga för rening av avloppsvatten.

Slutsatser

Miljönämndens utredning visar att avloppsvatten som släpps ut från fastigheten inte genomgår tillfredsställande rening. Avloppet uppfyller därmed inte kraven på rening enligt 9 kap 7 § miljöbalken.

Utsläpp av orenat avloppsvatten riskerar att förorena dricksvatten, sjöar och vattendrag samt badvatten.

Miljönämnden bedömer att det är skäligt och en inte alltför ingripande åtgärd att förbjuda fortsatt utsläpp till den bristfälliga anläggningen. Det finns inga omständigheter som talar för att det skulle vara omöjligt att anlägga en ny avloppsanläggning eller på annat sätt lösa avloppsfrågan på fastigheten.

(forts. §52)

Lagstiftning

Miljönämnden får enligt 26 kap 9 § miljöbalken besluta om de förelägganden eller förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i ett enskilt fall får inte beslutas.

I 9 kap 7 § miljöbalken föreskrivs att avloppsvatten ska avledas och renas eller tas omhand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras.

Miljöbalken anger i 2 kap 3 §, att den som avser att bedriva en verksamhet, t.ex. släppa ut avloppsvatten, ska iaktta de skyddsåtgärder som behövs för att motverka skador eller olägenheter för människors hälsa och miljön. I 7 § samma kapitel anges att nyttan med de skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått som ställs ska vägas mot kostnaderna så att kraven blir rimliga.

Enligt 26 kap 15 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet sända föreläggande och förbud som riktats till en ägare av en fastighet till inskrivningsmyndigheten för anteckning i fastighetsregistrets inskrivningsdel. Har anteckning gjorts, gäller föreläggande och förbud mot ny ägare av egendomen.

Information

En ny avloppsanläggning alternativt ombyggnation av den befintliga är åtgärder som är tillståndspliktiga. Kontakta miljökontoret i god tid innan några åtgärder vidtas.

Kontakta gärna en avloppsentreprenör för att få hjälp med förslag på en bra avloppslösning för just er fastighet.

Vägledning vid val av avloppslösningar kan även fås på webbplatsen:
www.avloppsguiden.se.

Information om små avlopp finns också i Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd HVMFS 2016:17 samt Havs- och vattenmyndighetens vägledning kring tillsyn och prövning av små avloppsanläggningar.

Avgift

För tillsyn av avloppsanläggningar tar miljönämnden ut en avgift på 1916 kr, enligt taxa beslutad av Kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Delges

Delgivningskvitto

Bilaga

Informationsbroschyr till dig som fått krav att åtgärda din avloppsanläggning.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Michael Horn 2019-11-18

(forts. §52)

Förslag till beslut

Miljökontoret föreslår nämnden besluta att förbjuda Orsa Lokaler (556691-3884), så som fastighetsägare, att från och med den **31 december 2021** släppa ut avloppsvatten till den bristfälliga avloppsanläggningen på fastigheten Holen 6:10>1, Orsa kommun.

Beslutet är fattat med stöd av 26 kap 9 § och med hänvisning till 2 kap 3 och 7 §§ samt 9 kap 7 § miljöbalken (1998:808).

Detta beslut skickas även till inskrivningsmyndigheten för en notering i fastighetsregistret enligt 26 kap 15 § miljöbalken.

Sändlista

Orsa lokaler
Lantmäteriet, Fastighetsinskrivning, 761 80 Norrtälje

§ 53

Dnr: [REDACTED]

Föreläggande att åtgärda bristfällig avloppsanläggning, [REDACTED], Orsa kommun

Beslut

Miljönämnden beslutar att förelägga [REDACTED] så som fastighetsägare, att senast den **31 maj 2020** förbättra den befintliga avloppsanläggningen på fastigheten [REDACTED], Orsa kommun genom att vidta följande åtgärder:

1. Vidta åtgärder så att det blir en jämn fördelning av avloppsvatten mellan utloppsrören i fördelningsbrunnen.
2. Spola rent spridarrören och fördelningsbrunnen från slam.
3. Senast den **30 juni 2020** redovisa genomförda åtgärder.

Beslutet är fattat med stöd av 26 kap 9 och 21 §§ miljöbalken och med hänvisning till 2 kap 3 och 7 §§, 9 kap 7 § miljöbalken (1998:808).

Detta beslut skickas även till inskrivningsmyndigheten för en notering i fastighetsregistret enligt 26 kap 15 § miljöbalken.

Sammanfattning av ärendet

Miljökontoret har den 16 september 2019 utfört inspektion av den enskilda avloppsanläggningen på fastigheten [REDACTED], Orsa kommun. Inspektionen genomfördes utifrån den tillsynsplan som miljönämnden har antagit vad gäller enskilda avlopp i kommunen. Närvarande var Tobias Nilsson och Pernilla Ståbis från miljökontoret samt fastighetsägare.

Vatten finns indraget i huset och avloppsvatten från bad, dusch, disk, tvätt och toalett belastar avloppsanläggningen. Fastigheten är ansluten till vattenledningsförening. Avloppsanläggningen ligger ca 105 m från sjö. Huset används som permanentbostad.

Vid inspektionen observerades att avloppsanläggningen består av en slamavskiljare av trekammarmodell. Utgående vatten från slamavskiljaren leds bort via reningsbädd (infiltration). Fördelningsbrunn och luftningsrör saknas.

Vid inspektionstillfället konstaterades slam och jord i luftningsrören.

Avloppsanläggningen är byggd år 1995. Tillstånd för anläggningen finns från 1995.

Senaste slamtömning innan inspektionen skedde den 14 juni 2019.

Kommunicering

Kommunicering angående beslut om föreläggande om att vidta åtgärder gjordes den 17 september 2019 med möjlighet för fastighetsägaren att lämna synpunkter. Inga synpunkter har inkommit.

(forts. §53)

Motivering

Miljönämnden bedömer att avloppsanläggningen på fastigheten Holen 33:16 inte uppfyller de krav som ställs i miljöbalken. Miljönämnden anser av den anledningen att ovanstående åtgärder måste vidtas för att fortsatt utsläpp av spillvatten till anläggningen ska kunna tillåtas. Miljönämnden bedömer att det är möjligt att vidta åtgärderna innan den 31 maj 2020.

Avloppsanläggningen på fastigheten belastas med avloppsvatten från ett hushåll där bad, dusch, disk, tvätt och toalett finns installerat. Avloppsanläggningen består av en rätt dimensionerad slamavskiljare med fördelningsbrunn, efterföljande infiltrationsbädd och luftningsrör.

Fördelningsbrunn

Fördelningsbrunnen ska fördela avloppsvattnet jämt ut till flera spridarledare så att en tillräckligt stor yta för infiltration skapas. Fördelningen av avloppsvatten mellan utloppsrören i fördelningsbrunnen var vid inspektionen ojämn. Fördelningen måste därför justeras.

Luftningsrör

Slam och jord i spridarrören riskerar att leda till stopp i anläggningen.

Slutsatser

Miljönämndens utredning visar att avloppsanläggningen på fastigheten har brister som behöver åtgärdas för att kraven på rening enligt 9 kap 7 § miljöbalken ska bli uppfyllda. Utsläpp av orenat avloppsvatten riskerar att förorena dricksvatten, sjöar och vattendrag samt badvatten.

Ovanstående resonemang förs utifrån Naturvårdsverkets allmänna råd 87:6 samt Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd (HVMFS 2016:17) och Havs- och vattenmyndighetens vägledning kring tillsyn och prövning av små avloppsanläggningar, där dimensionering och utförande av avloppsanläggningar beskrivs.

Miljönämnden bedömer att det är skäligt och en inte alltför ingripande åtgärd att ställa ovanstående krav på den bristfälliga avloppsanläggningen.

Lagstiftning

Miljönämnden får enligt 26 kap 9 § miljöbalken besluta om de förelägganden eller förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i ett enskilt fall får inte beslutas.

Miljönämnden får enligt 26 kap 21 § miljöbalken förelägga om att de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen ska lämnas in.

I 9 kap 7 § miljöbalken föreskrivs att avloppsvatten ska avledas och renas eller tas omhand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras.

(forts. §53)

Miljöbalken anger i 2 kap 3 §, att den som avser att bedriva en verksamhet, t.ex. att släppa ut avloppsvatten, ska iakttä de skyddsåtgärder som behövs för att motverka skador eller olägenheter för människors hälsa och miljön. I 7 § samma kapitel anges att nyttan med de skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått som ställs ska vägas mot kostnaderna så att kraven blir rimliga.

Enligt 26 kap 15 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet sända föreläggande och förbud som riktats till en ägare av en fastighet till inskrivningsmyndigheten för anteckning i fastighetsregistrets inskrivningsdel. Har anteckning gjorts, gäller föreläggande och förbud mot ny ägare av egendomen.

Information

En ny avloppsanläggning alternativt ombyggnation av den befintliga är åtgärder som är tillstånds- eller anmälningspliktiga. Kontakta miljökontoret i god tid innan några åtgärder vidtas.

Kontakta gärna en avloppsentreprenör för att få hjälp med förslag på en bra avloppslösning för just er fastighet.

Vägledning vid val av avloppslösningar kan bland annat fås på webbplatsen: www.avloppsguiden.se.

Information om små avlopp finns i Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd HVMFS 2016:17 samt Havs- och vattenmyndighetens vägledning kring tillsyn och prövning av små avloppsanläggningar.

Avgift

För tillsyn av avloppsanläggningar tar miljönämnden ut en avgift på 1916 kr, enligt taxa beslutad av Kommunfullmäktige. Denna avgift reduceras till 1437 kr då ni har fyllt i och skickat in den enkät som miljökontoret tidigare lämnat ut. Faktura skickas separat.

Delges

Delgivningskvitto

Bilaga

Informationsbroschyr till dig som fått krav att åtgärda din avloppsanläggning.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Tobias Nilsson 2019-11-20

Förslag till beslut

Miljökontoret föreslår nämnden besluta att förelägga [REDACTED], så som fastighetsägare, att senast den **31 maj 2020** förbättra den befintliga avloppsanläggningen på fastigheten [REDACTED], Orsa kommun genom att vidta följande åtgärder:

1. Vidta åtgärder så att det blir en jämn fördelning av avloppsvatten mellan utloppsrören i fördelningsbrunnen.
2. Spola rent spridarrören och fördelningsbrunnen från slam.
3. Senast den **30 juni 2020** redovisa genomförda åtgärder.

(forts. §53)

Beslutet är fattat med stöd av 26 kap 9 och 21 §§ miljöbalken och med hänvisning till 2 kap 3 och 7 §§, 9 kap 7 § miljöbalken (1998:808).

Detta beslut skickas även till inskrivningsmyndigheten för en notering i fastighetsregistret enligt 26 kap 15 § miljöbalken.

Sändlista

██████████
Lantmäteriet, Fastighetsinskrivning, 761 80 Norrtälje

§ 54

Dnr: [REDACTED]

Förbud mot utsläpp av avloppsvatten till befintlig avloppsanläggning, [REDACTED], Orsa kommun

Beslut

Miljönämnden beslutar att förbjuda [REDACTED], så som fastighetsägare, att från och med den **31 december 2021** släppa ut avloppsvatten till den bristfälliga avloppsanläggningen på fastigheten [REDACTED], Orsa kommun.

Beslutet är fattat med stöd av 26 kap 9 § och med hänvisning till 2 kap 3 och 7 §§ samt 9 kap 7 § miljöbalken (1998:808).

Detta beslut skickas även till inskrivningsmyndigheten för en notering i fastighetsregistret enligt 26 kap 15 § miljöbalken.

Noterade brister

- Efterföljande reningssteg saknas.
- Avloppsvattnet släpps, direkt efter slamavskiljning, ut i dike.
- Extra fosforrening krävs.
- Tillstånd för anläggningen saknas.

Sammanfattning av ärendet

Miljökontoret har den 18 september 2019 utfört inspektion av den enskilda avloppsanläggningen på fastigheten [REDACTED], Orsa kommun. Inspektionen genomfördes utifrån den tillsynsplan som miljönämnden har antagit vad gäller enskilda avlopp i kommunen. Närvarande var Tobias Nilsson och Pernilla Ståbis från miljökontoret samt fastighetsägare.

Vatten finns indraget i huset och avloppsvatten från bad, dusch, disk, tvätt och toalett belastar avloppsanläggningen. Fastigheten är ansluten till vattenledningsförening. Avloppsanläggningen ligger ca 60 m från vattenförande dike. Huset används som permanentbostad.

Vid inspektionen observerades att slamavskiljaren är av trekammarmodell. Efterföljande rening saknas. Utgående vatten från slamavskiljaren leds öppet ut i ett dike.

Avloppsanläggningen är byggd runt år 1980. Tillstånd för anläggningen saknas. Senaste slamtömning innan inspektionen skedde den 3 maj 2019.

(forts. §54)

Kommunicering

Kommunicering angående beslut om förbud att släppa ut avloppsvatten gjordes den 24 oktober med möjlighet för fastighetsägarna att lämna synpunkter. Inga synpunkter har inkommit.

Motivering

Miljönämnden bedömer att avloppsanläggningen på fastigheten Holen 21:8 inte uppfyller de krav som ställs i miljöbalken. Miljönämnden anser av den anledningen att utsläpp av orenat avloppsvatten till befintlig anläggning på fastigheten ska förbjudas. För att ni ska ha möjlighet att vidta lämpliga åtgärder gäller beslutet först från och med 31 december 2021.

Avloppsanläggningen på fastigheten belastas med avloppsvatten från ett hushåll där bad, dusch, disk, tvätt och toalett finns installerat. Anläggningen består av en slamavskiljare som saknar efterföljande rening. Utgående vatten från slamavskiljaren leds ut i ett dike. Anläggningen saknar extra fosforavlastning.

Nedanstående resonemang förs utifrån Naturvårdsverkets allmänna råd 87:6 där dimensionering och utförande av avloppsanläggningar beskrivs samt Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd HVMFS 2016:17 och Havs- och vattenmyndighetens vägledning kring tillsyn och prövning av små avloppsanläggningar.

Brister i reningssteget

Efter slamavskiljning ska avloppsvattnet renas från bland annat näringsämnen och bakterier. Detta sker i ett reningssteg (till exempel i en infiltrationsbädd, markbädd eller i ett minireningsverk). I aktuellt fall släpps avloppsvatten orenat ut i ett dike vid fastighetsgräns.

Lokala förhållanden

Det finns inte något beslut från miljönämnden för avloppsanläggningen. Därmed saknas handlingar som visar anläggningens utformning och dimensionering samt uppgifter om att mark- och grundvattenförhållanden är lämpliga för rening av avloppsvatten.

Utsläppspunkten från den aktuella avloppsanläggningen ligger mindre än 100 m från vattenförande dike vilket innebär att det finns risk för fosforläckage till vatten. Då detta ämne göder sjöar och vattendrag ska dessa utsläpp minimeras. Avloppsanläggningar inom 100 m från sjö eller vattendrag behöver klara hög skyddsnivå vad gäller fosforrening (90 % reduktion). För att klara dessa utsläppskrav behöver markbaserade avloppsanläggningar fosforavlastas.

Slutsatser

Miljönämndens utredning visar att avloppsvatten som släpps ut från fastigheten inte genomgår tillfredsställande rening. Avloppet uppfyller därmed inte kraven på rening enligt 9 kap 7 § miljöbalken.

Utsläpp av orenat avloppsvatten riskerar att förorena dricksvatten, sjöar och vattendrag samt badvatten.

(forts. §54)

Miljönämnden bedömer att det är skäligt och en inte alltför ingripande åtgärd att förbjuda fortsatt utsläpp till den bristfälliga anläggningen. Det finns inga omständigheter som talar för att det skulle vara omöjligt att anlägga en ny avloppsanläggning eller på annat sätt lösa avloppsfrågan på fastigheten.

Lagstiftning

Miljönämnden får enligt 26 kap 9 § miljöbalken besluta om de förelägganden eller förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i ett enskilt fall får inte beslutas.

I 9 kap 7 § miljöbalken föreskrivs att avloppsvatten ska avledas och renas eller tas omhand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras.

Miljöbalken anger i 2 kap 3 §, att den som avser att bedriva en verksamhet, t.ex. släppa ut avloppsvatten, ska iaktta de skyddsåtgärder som behövs för att motverka skador eller olägenheter för människors hälsa och miljön. I 7 § samma kapitel anges att nyttan med de skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått som ställs ska vägas mot kostnaderna så att kraven blir rimliga.

Enligt 26 kap 15 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet sända föreläggande och förbud som riktats till en ägare av en fastighet till inskrivningsmyndigheten för anteckning i fastighetsregistrets inskrivningsdel. Har anteckning gjorts, gäller föreläggande och förbud mot ny ägare av egendomen.

Information

En ny avloppsanläggning alternativt ombyggnation av den befintliga är åtgärder som är tillståndspliktiga. Kontakta miljökontoret i god tid innan några åtgärder vidtas.

Om den befintliga slamavskiljaren fortsättningsvis ska ingå i avloppsanläggningen behöver den täthetskontrolleras.

Kontakta gärna en avloppsentreprenör för att få hjälp med förslag på en bra avloppslösning för just er fastighet.

Vägledning vid val av avloppslösningar kan även fås på webbplatsen:
www.avloppsguiden.se.

Information om små avlopp finns också i Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd HVMFS 2016:17 samt Havs- och vattenmyndighetens vägledning kring tillsyn och prövning av små avloppsanläggningar.

Avgift

För tillsyn av avloppsanläggningar tar miljönämnden ut en avgift på 1916 kr, enligt taxa beslutad av Kommunfullmäktige. Denna avgift reduceras till 1437 kr då ni har fyllt i och skickat in den enkät som miljökontoret tidigare lämnat ut. Faktura skickas separat.

Delges

Delgivningskvitto

(forts. §54)

Bilaga

Informationsbroschyr till dig som fått krav att åtgärda din avloppsanläggning.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Tobias Nilsson 2019-898-M07

Förslag till beslut

Miljökontoret föreslår nämnden besluta att förbjuda [REDACTED] så som fastighetsägare, att från och med den **31 december 2021** släppa ut avloppsvatten till den bristfälliga avloppsanläggningen på fastigheten [REDACTED], Orsa kommun.

Beslutet är fattat med stöd av 26 kap 9 § och med hänvisning till 2 kap 3 och 7 §§ samt 9 kap 7 § miljöbalken (1998:808).

Detta beslut skickas även till inskrivningsmyndigheten för en notering i fastighetsregistret enligt 26 kap 15 § miljöbalken.

Sändlista

[REDACTED]
Lantmäteriet, Fastighetsinskrivning, 761 80 Norrtälje

§ 55

Dnr: [REDACTED]

Förbud mot utsläpp av avloppsvatten till befintlig avloppsanläggning, [REDACTED], Orsa kommun

Beslut

Miljönämnden beslutar att förbjuda [REDACTED], så som fastighetsägare, att från och med den **31 december 2021** släppa ut avloppsvatten till den bristfälliga avloppsanläggningen på fastigheten [REDACTED], Orsa kommun.

Beslutet är fattat med stöd av 26 kap 9 § och med hänvisning till 2 kap 3 och 7 §§ samt 9 kap 7 § miljöbalken (1998:808).

Detta beslut skickas även till inskrivningsmyndigheten för en notering i fastighetsregistret enligt 26 kap 15 § miljöbalken.

Noterade brister

- Mycket slam och vatten i slamavskiljaren trots slamtömning i augusti 2019.
- Efterföljande reningssteg saknas.
- Avloppsvattnet tränger upp ovan mark
- Tillstånd för anläggningen saknas.

Sammanfattning av ärendet

Miljökontoret har den 26 september 2019 utfört inspektion av den enskilda avloppsanläggningen på fastigheten [REDACTED], Orsa kommun. Inspektionen genomfördes utifrån den tillsynsplan som miljönämnden har antagit vad gäller enskilda avlopp i kommunen. Närvarande var Mia Bergman och Tobias Nilsson från miljökontoret samt fastighetsägare.

Vatten finns indraget i huset och avloppsvatten från bad, dusch, disk, tvätt och toalett belastar avloppsanläggningen. Fastigheten är ansluten till vattenledningsförening. Huset används som permanentbostad.

Vid inspektionen observerades att slamavskiljaren är av trekammarmodell. Efterföljande rening saknas. Utgående vatten från slamavskiljaren leds bort via diffus ledning. Fördelarbrunn och luftningsrör saknas. Cirka 15 meter nedanför slambrunnen tränger avloppsvatten upp ovan mark.

Mycket slam och vatten noterades i slamavskiljarens alla kammare. Slam även i T-rör.

Avloppsanläggningen är byggd runt år 1975. Tillstånd för anläggningen saknas. Senaste slamtömning innan inspektionen skedde den 1 augusti 2019.

(forts. §55)

Kommunicering

Kommunicering angående beslut om förbud att släppa ut avloppsvatten gjordes den 27 september 2019 med möjlighet för fastighetsägarna att lämna synpunkter. Inga synpunkter har inkommit.

Motivering

Miljönämnden bedömer att avloppsanläggningen på fastigheten Holen 17:9 inte uppfyller de krav som ställs i miljöbalken. Miljönämnden anser av den anledningen att utsläpp av orenat avloppsvatten till befintlig anläggning på fastigheten ska förbjudas. För att ni ska ha möjlighet att vidta lämpliga åtgärder gäller beslutet först från och med 31 december 2021.

Avloppsanläggningen på fastigheten belastas med avloppsvatten från ett hushåll där bad, dusch, disk, tvätt och toalett finns installerat. Anläggningen består av en slamavskiljare som saknar efterföljande rening. Mycket slam och vatten i slamavskiljarens alla kammare och i T-rör tyder på att avloppsvatten inte kan rinna undan som tänkt. Utgående vatten från slamavskiljaren tränger dessutom upp ovan mark nedanför slamavskiljaren.

Nedanstående resonemang förs utifrån Naturvårdsverkets allmänna råd 87:6 där dimensionering och utförande av avloppsanläggningar beskrivs samt Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd HVMFS 2016:17 och Havs- och vattenmyndighetens vägledning kring tillsyn och provning av små avloppsanläggningar.

Brister slamavskiljare

Slamavskiljaren är en förbehandling inför vidare rening av avloppsvattnet. I slamavskiljaren fastnar grövre partiklar som finns i avloppsvattnet så att efterföljande reningssteg inte sätter igen. Slam ska i första hand avskiljas i kammare ett. I T-rör ska inget slam finnas. I slamavskiljaren på fastigheten noterades mycket slam i alla kammare och i T-rör.

Brister i reningssteget

Efter slamavskiljning ska avloppsvattnet renas från bland annat näringsämnen och bakterier. Detta sker i ett reningssteg (till exempel i en infiltrationsbädd, markbädd eller i ett minireningsverk). I aktuellt fall tränger avloppsvatten ut orenat cirka 15 meter nedanför slamavskiljaren.

Lokala förhållanden

Det finns inte något beslut från miljönämnden för avloppsanläggningen. Därmed saknas handlingar som visar anläggningens utformning och dimensionering samt uppgifter om att mark- och grundvattenförhållanden är lämpliga för rening av avloppsvatten.

Slutsatser

Miljönämndens utredning visar att avloppsvatten som släpps ut från fastigheten inte genomgår tillfredsställande rening. Avloppet uppfyller därmed inte kraven på rening enligt 9 kap 7 § miljöbalken.

(forts.§55)

Utsläpp av orenat avloppsvatten riskerar att förorena dricksvatten, sjöar och vattendrag samt badvatten.

Miljönämnden bedömer att det är skäligt och en inte alltför ingripande åtgärd att förbjuda fortsatt utsläpp till den bristfälliga anläggningen. Det finns inga omständigheter som talar för att det skulle vara omöjligt att anlägga en ny avloppsanläggning eller på annat sätt lösa avloppsfrågan på fastigheten.

Lagstiftning

Miljönämnden får enligt 26 kap 9 § miljöbalken besluta om de förelägganden eller förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i ett enskilt fall får inte beslutas.

I 9 kap 7 § miljöbalken föreskrivs att avloppsvatten ska avledas och renas eller tas omhand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras.

Miljöbalken anger i 2 kap 3 §, att den som avser att bedriva en verksamhet, t.ex. släppa ut avloppsvatten, ska iaktta de skyddsåtgärder som behövs för att motverka skador eller olägenheter för människors hälsa och miljön. I 7 § samma kapitel anges att nyttan med de skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått som ställs ska vägas mot kostnaderna så att kraven blir rimliga.

Enligt 26 kap 15 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet sända föreläggande och förbud som riktats till en ägare av en fastighet till inskrivningsmyndigheten för anteckning i fastighetsregistrets inskrivningsdel. Har anteckning gjorts, gäller föreläggande och förbud mot ny ägare av egendomen.

Information

En ny avloppsanläggning alternativt ombyggnation av den befintliga är åtgärder som är tillståndspliktiga. Kontakta miljökontoret i god tid innan några åtgärder vidtas.

Om den befintliga slamavskiljaren fortsättningsvis ska ingå i avloppsanläggningen behöver den täthetskontrolleras.

Kontakta gärna en avloppsentreprenör för att få hjälp med förslag på en bra avloppslösning för just er fastighet.

Vägledning vid val av avloppslösningar kan även fås på webbplatsen:
www.avloppsguiden.se.

Information om små avlopp finns också i Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd HVMFS 2016:17 samt Havs- och vattenmyndighetens vägledning kring tillsyn och prövning av små avloppsanläggningar.

Avgift

För tillsyn av avloppsanläggningar tar miljönämnden ut en avgift på 1916 kr, enligt taxa beslutad av Kommunfullmäktige. Denna avgift reduceras till 1437 kr då ni har fyllt i och skickat in den enkät som miljökontoret tidigare lämnat ut. Faktura skickas separat.

(forts. §55)

Delges

Delgivningskvitto

Bilaga

Informationsbroschyr till dig som fått krav att åtgärda din avloppsanläggning.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Mia Bergman 2019-11-13

Förslag till beslut

Miljökontoret föreslår nämnden besluta att förbjuda [REDACTED]
[REDACTED], så som fastighetsägare, att från
och med den **31 december 2021** släppa ut avloppsvatten till den bristfälliga
avloppsanläggningen på fastigheten [REDACTED], Orsa kommun.

Beslutet är fattat med stöd av 26 kap 9 § och med hänvisning till 2 kap 3 och 7 §§ samt
9 kap 7 § miljöbalken (1998:808).

Detta beslut skickas även till inskrivningsmyndigheten för en notering i
fastighetsregistret enligt 26 kap 15 § miljöbalken.

Sändlista

[REDACTED]
Lantmäteriet, Fastighetsinskrivning, 761 80 Norrtälje

§ 56

Dnr: [REDACTED]

Föreläggande att åtgärda bristfällig avloppsanläggning, [REDACTED], Orsa kommun

Beslut

Miljönämnden beslutar att förelägga [REDACTED] så som fastighetsägare, att senast den **31 december 2021** förbättra den befintliga avloppsanläggningen på fastigheten [REDACTED], Orsa kommun genom att vidta följande åtgärder:

1. Åtgärda den trasiga slamavskiljaren.
2. Förlänga luftningsrören så att luftning är möjlig även vintertid.
3. Anmäla planerade åtgärder till miljönämnden senast 6 veckor före genomförande.
4. Redovisa genomförda åtgärder (genom fotodokumentation).

Beslutet är fattat med stöd av 26 kap 9 § miljöbalken och med hänvisning till 2 kap 3 och 7 §§, 9 kap 7 § miljöbalken (1998:808).

Detta beslut skickas även till inskrivningsmyndigheten för en notering i fastighetsregistret enligt 26 kap 15 § miljöbalken.

Sammanfattning av ärendet

Miljökontoret har den 16 september 2019 utfört inspektion av den enskilda avloppsanläggningen på fastigheten [REDACTED], Orsa kommun. Inspektionen genomfördes utifrån den tillsynsplan som miljönämnden har antagit vad gäller enskilda avlopp i kommunen. Närvarande var Mia Bergman och Tobias Nilsson från miljökontoret samt [REDACTED].

Vatten finns indraget i huset och avloppsvatten från dusch, disk, tvätt och toalett belastar avloppsanläggningen. Fastigheten är ansluten till vattenledningsförening. Avloppsanläggningen ligger ca 90 m från Orsasjön. Huset används som fritidsbostad.

Vid inspektionen observerades att avloppsanläggningen består av en slamavskiljare av trekammarmodell. Utgående vatten från slamavskiljaren leds bort via reningsbädd (infiltration). Fördelningsbrunn och luftningsrör finns. Luftningsrören var dock låga.

En mellanvägg i slamavskiljaren är trasig och avloppsanläggningen saknar extra fosforrening.

Avloppsanläggningen är byggd år 2004. Tillstånd för anläggningen finns från 2002.

Mycket slam noterades i slamavskiljarens första och tredje kammare.

Vid inspektionstillfället saknade miljökontoret uppgift om när senaste slamtömning skedde. Enligt Nodava AB finns inte fastigheten med i deras slamtömningsregister.

(forts. §56)

Kommunicering

Kommunicering angående beslut om föreläggande om att vidta åtgärder gjordes den 19 september 2019 med möjlighet för fastighetsägaren att lämna synpunkter. Konrad Back har via telefonsamtal den 2 oktober 2019 meddelat att slamtömningsabonnemang nu är tecknat med Nodava AB och att en första tömning är gjord. Han har även börjat fundera på hur slamavskiljaren ska kunna lagas alternativt ersättas.

Motivering

Miljönämnden bedömer att avloppsanläggningen på fastigheten Holen 35:6 inte uppfyller de krav som ställs i miljöbalken. Miljönämnden anser av den anledningen att ovanstående åtgärder måste vidtas för att fortsatt utsläpp av spillvatten till anläggningen ska kunna tillåtas. Miljönämnden bedömer att det är möjligt att vidta åtgärderna innan den 31 december 2021.

Avloppsanläggningen på fastigheten belastas med avloppsvatten från ett hushåll där dusch, disk, tvätt och toalett finns installerat. Avloppsanläggningen består av en rätt dimensionerad slamavskiljare med fördelningsbrunn, efterföljande infiltrationsbädd och luftningsrör. En av mellanväggarna i slamavskiljaren är trasig och luftningsrören är låga.

Slamavskiljare

Slamavskiljaren är en förbehandling inför vidare rening av avloppsvattnet. I slamavskiljaren fastnar grövre partiklar som finns i avloppsvattnet så att efterföljande reningssteg inte sätter igen. Då en av mellanväggarna är trasig finns risk att slam går vidare ut i infiltrationsbädden.

Luftningsrör

Om luftningsrören är låga ligger de troligtvis under snön stora delar av vintern. Detta leder till dålig syresättning i infiltrationsbädden och därmed risk för sämre biologisk nedbrytning.

Lokala förhållanden

Avloppsanläggningar inom 100 m från sjö eller vattendrag ska klara hög skyddsnivå vad gäller fosforrening (90 % reduktion av fosfor). Detta för att fosfor göder sjöar och vattendrag. För att klara dessa utsläppskrav behöver markbaserade avloppsanläggningar kompletteras med fosforreducerande teknik t ex urinseparering, kemisk fällning av fosfor eller fosforfilter. Då anläggningen har tillstånd enligt miljöbalken kommer dock inget krav ställas när det gäller detta.

Slamtömning

Avloppsanläggningar ska slamtömmas regelbundet enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering. Annars finns risk att anläggningen sätter igen och reningsförmågan försämras. Tömning ska ske via Nodava AB om det inte finns ett beslut om eget omhändertagande. Aktuell avloppsanläggning är nu registrerad hos Nodava AB och tömning kommer att ske en gång per år.

(forts. §56)

Slutsatser

Miljönämndens utredning visar att avloppsanläggningen på fastigheten har brister som behöver åtgärdas för att kraven på rening enligt 9 kap 7 § miljöbalken ska bli uppfyllda. Utsläpp av orenat avloppsvatten riskerar att förorena dricksvatten, sjöar och vattendrag samt badvatten. Avstånd till sjö är i aktuellt fall ca 90 meter.

Ovanstående resonemang förs utifrån Naturvårdsverkets allmänna råd 87:6 samt Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd (HVMFS 2016:17) och Havs- och vattenmyndighetens vägledning kring tillsyn och prövning av små avloppsanläggningar, där dimensionering och utförande av avloppsanläggningar beskrivs.

Miljönämnden bedömer att det är skäligt och en inte alltför ingripande åtgärd att ställa ovanstående krav på den bristfälliga avloppsanläggningen.

Lagstiftning

Miljönämnden får enligt 26 kap 9 § miljöbalken besluta om de förelägganden eller förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i ett enskilt fall får inte beslutas.

I 9 kap 7 § miljöbalken föreskrivs att avloppsvatten ska avledas och renas eller tas omhand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras.

Miljöbalken anger i 2 kap 3 §, att den som avser att bedriva en verksamhet, t.ex. att släppa ut avloppsvatten, ska iaktta de skyddsåtgärder som behövs för att motverka skador eller olägenheter för människors hälsa och miljön. I 7 § samma kapitel anges att nyttan med de skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått som ställs ska vägas mot kostnaderna så att kraven blir rimliga.

Enligt 26 kap 15 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet sända föreläggande och förbud som riktats till en ägare av en fastighet till inskrivningsmyndigheten för anteckning i fastighetsregistrets inskrivningsdel. Har anteckning gjorts, gäller föreläggande och förbud mot ny ägare av egendomen.

Information

En ny avloppsanläggning alternativt ombyggnation av den befintliga är åtgärder som är tillstånds- eller anmälningspliktiga. Kontakta miljökontoret i god tid innan några åtgärder vidtas.

Kontakta gärna en avloppsentreprenör för att få hjälp med förslag på en bra avloppslösning för just er fastighet.

Vägledning vid val av avloppslösningar kan bland annat fås på webbplatsen: www.avloppsguiden.se.

Information om små avlopp finns i Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd HVMFS 2016:17 samt Havs- och vattenmyndighetens vägledning kring tillsyn och prövning av små avloppsanläggningar.

(forts. §56)

Avgift

För tillsyn av avloppsanläggningar tar miljönämnden ut en avgift på 1916 kr, enligt taxa beslutad av Kommunfullmäktige. Denna avgift reduceras till 1437 kr då ni har fyllt i och skickat in den enkät som miljökontoret tidigare lämnat ut. Faktura skickas separat.

Delges

Delgivningskvitto

Bilaga

Informationsbroschyr till dig som fått krav att åtgärda din avloppsanläggning.

Informationsblad: Slamavskiljare och T-rör

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Mia Bergman 2019-11-19

Förslag till beslut

Mora Orsa miljönämnd beslutar att förelägga [REDACTED] så som fastighetsägare, att senast den **31 december 2021** förbättra den befintliga avloppsanläggningen på fastigheten [REDACTED], Orsa kommun genom att vidta följande åtgärder:

1. Åtgärda den trasiga slamavskiljaren.
2. Förlänga luftningsrören så att luftning är möjlig även vintertid.
3. Anmäla planerade åtgärder till miljönämnden senast 6 veckor före genomförande.
4. Redovisa genomförda åtgärder (genom fotodokumentation).

Beslutet är fattat med stöd av 26 kap 9 § miljöbalken och med hänvisning till 2 kap 3 och 7 §§, 9 kap 7 § miljöbalken (1998:808).

Detta beslut skickas även till inskrivningsmyndigheten för en notering i fastighetsregistret enligt 26 kap 15 § miljöbalken.

Sändlista

[REDACTED]
Lantmäteriet, Fastighetsinskrivning, 761 80 Norrtälje

§ 57

Dnr: [REDACTED]

Föreläggande att åtgärda bristfällig avloppsanläggning, [REDACTED], Orsa kommun

Beslut

Miljönämnden beslutar att förelägga [REDACTED], så som fastighetsägare, att senast den **31 maj 2020** förbättra den befintliga avloppsanläggningen på fastigheten [REDACTED], Orsa kommun genom att vidta följande åtgärder:

1. Åtgärda skadat luftningsrör på befintliga spridarledare.
2. Spola och kontrollera så att det inte står vatten eller finns slam i spridarledningarna.
3. Förlänga båda luftningsrören så att luftning är möjlig även vintertid.
4. Förse bägge luftningsrören med ventilerbara lock.
5. Redovisa genomförda åtgärder (genom fotodokumentation) till miljökontoret.

Beslutet är fattat med stöd av 26 kap 9, 21 och 22 §§ miljöbalken och med hänvisning till 2 kap 3 och 7 §§ samt 9 kap 7 § miljöbalken (1998:808).

Detta beslut skickas även till inskrivningsmyndigheten för en notering i fastighetsregistret enligt 26 kap 15 § miljöbalken.

Sammanfattning av ärendet

Miljökontoret har den 30 september 2019 utfört inspektion av den enskilda avloppsanläggningen på fastigheten [REDACTED], Orsa kommun. Inspektionen genomfördes utifrån den tillsynsplan som miljönämnden har antagit vad gäller enskilda avlopp i kommunen. Närvarande var Mia Bergman och Tobias Nilsson från miljökontoret.

Vatten finns indraget i huset och avloppsvatten från bad, dusch, disk, tvätt och toalett belastar avloppsanläggningen. Fastigheten är ansluten till vattenledningsförening. Huset används som permanentbostad.

Vid inspektionen observerades att avloppsanläggningen består av en slamavskiljare av trekammarmodell. Utgående vatten från slamavskiljaren leds bort via reningsbädd (infiltration). Fördelningsbrunn och luftningsrör finns.

Vid inspektionstillfället konstaterades att ett av luftningsrören var skadat. I det andra luftningsröret, som kunde kontrolleras, fanns slam eller jord. Bägge luftningsrören var väldigt låga och de saknade ventilerbara lock.

Avloppsanläggningen är byggd år 1990. Tillstånd för anläggningen finns från 1989.

Senaste slamtömning innan inspektionen skedde den 25 juli 2019.

(forts. §57)

Kommunicering

Kommunicering angående beslut om föreläggande om att vidta åtgärder gjordes den 1 oktober 2019 med möjlighet för fastighetsägarna att lämna synpunkter. Inga synpunkter har inkommit.

Motivering

Miljönämnden bedömer att avloppsanläggningen på fastigheten Vångsgärde 10:20 inte uppfyller de krav som ställs i miljöbalken. Miljönämnden anser av den anledningen att ovanstående åtgärder måste vidtas för att fortsatt utsläpp av spillvatten till anläggningen ska kunna tillåtas. Miljönämnden bedömer att det är möjligt att vidta åtgärderna senast den 31 maj 2020.

Avloppsanläggningen på fastigheten belastas med avloppsvatten från ett hushåll där bad, dusch, disk, tvätt och toalett finns installerat. Avloppsanläggningen består av en rätt dimensionerad slamavskiljare med fördelningsbrunn, efterföljande infiltrationsbädd och luftningsrör. Ett av luftningsrören var skadat. Slam eller jord i det andra luftningsröret. Bägge luftningsrören var väldigt låga och de saknade ventilerbara lock.

Luftningsrör

Skadat luftningsrör och slam/jord i luftningsrör leder till dålig syresättning i infiltrationsbädden och därmed risk för sämre biologisk nedbrytning. Om luftningsrören är låga ligger de troligtvis under snön stora delar av vintern och även detta försämrar luftningen av bädden. Avsaknad av lock på rören ökar risken för att föremål/material kommer ner i rören och sätter igen dem.

Slutsatser

Miljönämndens utredning visar att avloppsanläggningen på fastigheten har brister som behöver åtgärdas för att kraven på rening enligt 9 kap 7 § miljöbalken ska bli uppfyllda. Utsläpp av orenat avloppsvatten riskerar att förorena dricksvatten, sjöar och vattendrag samt badvatten.

Ovanstående resonemang förs utifrån Naturvårdsverkets allmänna råd 87:6 samt Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd (HVMFS 2016:17) och Havs- och vattenmyndighetens vägledning kring tillsyn och prövning av små avloppsanläggningar, där dimensionering och utförande av avloppsanläggningar beskrivs.

Miljönämnden bedömer att det är skäligt och en inte alltför ingripande åtgärd att ställa ovanstående krav på den bristfälliga avloppsanläggningen.

Lagstiftning

Miljönämnden får enligt 26 kap 9 § miljöbalken besluta om de förelägganden eller förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i ett enskilt fall får inte beslutas.

(forts. §57)

Miljönämnden får enligt 26 kap 21 § miljöbalken förelägga om att de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen ska lämnas in.

Enligt 26 kap 22 § miljöbalken är den som bedriver en verksamhet som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa och miljön skyldig att utföra de undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen.

I 9 kap 7 § miljöbalken föreskrivs att avloppsvatten ska avledas och renas eller tas omhand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras.

Miljöbalken anger i 2 kap 3 §, att den som avser att bedriva en verksamhet, t.ex. att släppa ut avloppsvatten, ska iakttä de skyddsåtgärder som behövs för att motverka skador eller olägenheter för människors hälsa och miljön. I 7 § samma kapitel anges att nyttan med de skyddsåtgärder och andra försiktighetsåtgärder som ställs ska vägas mot kostnaderna så att kraven blir rimliga.

Enligt 26 kap 15 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet sända föreläggande och förbud som riktats till en ägare av en fastighet till inskrivningsmyndigheten för anteckning i fastighetsregistrets inskrivningsdel. Har anteckning gjorts, gäller föreläggande och förbud mot ny ägare av egendomen.

Information

En ny avloppsanläggning alternativt ombyggnation av den befintliga är åtgärder som är tillstånds- eller anmälningspliktiga. Kontakta miljökontoret i god tid innan några åtgärder vidtas.

Kontakta gärna en avloppsentreprenör för att få hjälp med förslag på en bra avloppslösning för just er fastighet.

Vägledning vid val av avloppslösningar kan bland annat fås på webbplatsen: www.avloppsguiden.se.

Information om små avlopp finns i Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd HVMFS 2016:17 samt Havs- och vattenmyndighetens vägledning kring tillsyn och prövning av små avloppsanläggningar.

Avgift

För tillsyn av avloppsanläggningar tar miljönämnden ut en avgift på 1916 kr, enligt taxa beslutad av Kommunfullmäktige. Denna avgift reduceras till 1437 kr då ni har fyllt i och skickat in den enkät som miljökontoret tidigare lämnat ut. Faktura skickas separat.

Delges

Delgivningskvitto

Bilaga

Informationsbroschyr till dig som fått krav att åtgärda din avloppsanläggning.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Mia Bergman 2019-11-19

(forts. §57)

Förslag till beslut

Miljökontoret föreslår nämnden besluta att förelägga [REDACTED], så som fastighetsägare, att senast den **31 maj 2020** förbättra den befintliga avloppsanläggningen på fastigheten [REDACTED], Orsa kommun genom att vidta följande åtgärder:

1. Åtgärda skadat luftningsrör på befintliga spridarledare.
2. Spola och kontrollera så att det inte står vatten eller finns slam i spridarledningarna.
3. Förlänga båda luftningsrören så att luftning är möjlig även vintertid.
4. Förse bägge luftningsrören med ventilerbara lock.
5. Redovisa genomförda åtgärder (genom fotodokumentation) till miljökontoret.

Beslutet är fattat med stöd av 26 kap 9, 21 och 22 §§ miljöbalken och med hänvisning till 2 kap 3 och 7 §§ samt 9 kap 7 § miljöbalken (1998:808).

Detta beslut skickas även till inskrivningsmyndigheten för en notering i fastighetsregistret enligt 26 kap 15 § miljöbalken.

Sändlista

[REDACTED]
Lantmäteriet, Fastighetsinskrivning, 761 80 Norrtälje

§ 58

Dnr:2016-293-M02

Föreläggande med vite, FM Mattsson Mora Group AB, Östnor 378:1, Mora kommun

Beslut

Miljönämnden beslutar att förelägga FM Mattsson Mora Group AB, org.nr: 556051-0207, Box 480, 792 27 Mora att senast 15 februari 2020:

1. Redovisa åtgärdsförslag för bostadsområden, industrimark och skogsområden. Åtgärdsförslaget ska minst innehålla kostnadsbild, miljöpåverkan, riskbedömning och konsekvensanalys för varje åtgärd.
2. Redovisa resultat från provtagning av svampar och bär.

Beslutet förenas med ett vite på 100 000 kronor.

Beslutet är fattat med stöd av 2 kap. 2 och 7 §§, 26 kap. 9, 14 och 21 §§ miljöbalken.

Sammanfattning av ärendet

Den 21 mars 2018 fick FM Mattsson Mora Group AB (benämns fortsättningsvis FM) ett föreläggande från miljönämnden där de bland annat skulle:

- Undersöka föroreningens spridning till bär, svamp och grönsaker.
- Senast 1 oktober 2018 lämna in en rapport till miljökontoret som innehåller:
  - en hälsoriskbedömning
  - förslag på åtgärder och hantering av förorenade massor.

Underlaget i den rapport som sedan kom in till miljökontoret den 17 oktober 2018 var enligt flera instanser undermålig. Åtgärdsförslagen i rapporten var i stort sett obefintliga.

Arbets- och miljömedicin i Uppsala gjorde en hälsoriskbedömning om föroreningarna i jord utifrån rapporten. På grund av bristande underlag kunde de inte göra någon bedömning om det är farligt att äta frukt, bär eller svamp som har växt på området. Miljökontoret tog även hjälp av Statens geotekniska instituts korttidsstöd för att få hjälp med bland annat ansvarsbedömningen. Även i det arbetet påpekades det bristande underlaget.

Den 4 juni 2019 förelade miljönämnden återigen FM att:

- Genomföra ytterligare provtagning av svampar och bär.
- Redovisa åtgärdsförslag för bostadsområden, industrimark och skogsområden. Åtgärdsförslaget ska minst innehålla kostnadsbild, miljöpåverkan, riskbedömning och konsekvensanalys för varje åtgärd.
- Redovisa åtgärdsförslagen och resultat från provtagningen senast 30 augusti 2019.

Den 28 juni 2019 inkom ett mail till miljökontoret där FM bad om att få skjuta upp inlämningen av rapporten till den 31 oktober 2019. Motiveringen då var att svampar

(forts. §58)

och bär inte hunnit mogna i tid för rapportens inlämnande. Den ansökan godkändes av handläggare.

Den 28 oktober 2019 kontaktar FM miljökontoret och ber om ytterligare uppskov, FM önskar att få komma in med rapporten den 8 november. Då det fanns ett internt möte inplanerat den 7 november 2019 fick de uppskov till den 6 november 2019 av miljöchef Camilla Björck.

Den 6 november 2019 inkommer en formell ansökan om anstånd till miljökontoret. FM vill nu skjuta upp inlämningen av rapporten till den 15 februari 2020. Nu anser FM tillsammans med sin konsult att det fortfarande inte finns ett tillräckligt bra underlag för att kunna dra några slutsatser om hälsoriskerna i området. Det behövs ytterligare lakteter och de tar 6–8 veckor att genomföra.

Motivering

Den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller påverka miljön är enligt 2 kap 2 § miljöbalken skyldiga att ha den kunskap som krävs, exempelvis genom att göra egna undersökningar.

Tillsynsmyndigheten ska i varje enskilt ärende göra en rimlighetsavvägning där nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämförs med kostnaderna för sådana åtgärder, enligt 2 kap 7 § miljöbalken. Miljönämnden bedömer i detta fall att nyttan för miljön och människors hälsa överstiger kostnaderna för undersökningarna.

En tillsynsmyndighet får besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas. Detta enligt 26 kap 9 § MB.

Tillsynsmyndigheten får förelägga den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd, att lämna uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen (26 kap 21 § miljöbalken).

Beslut om förelägganden eller förbud får förenas med vite (26 kap 14§ miljöbalken).

Då den tidigare rapporten (Sweco 2018-10-17) inte besvarade alla frågorna i föreläggandet på ett tillfredställande sätt samt att verksamheten skjuter upp inlämnandet av ytterligare underlag, så anser miljökontoret att det är rimligt att kräva vite.

Delgivning

Beslutet ska delges med delgivningskvitto.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Irene Lilja 2019-11-26

(forts. §58)

Förslag till beslut

Miljökontoret föreslår nämnden att förelägga FM Mattsson Mora Group AB, org.nr: 556051-0207, Box 480, 792 27 Mora att senast 15 februari 2020:

1. Redovisa åtgärdsförslag för bostadsområden, industrimark och skogsområden. Åtgärdsförslaget ska minst innehålla kostnadsbild, miljöpåverkan, riskbedömning och konsekvensanalys för varje åtgärd.
2. Redovisa resultat från provtagning av svampar och bär.

Beslutet förenas med ett vite på 100 000 kronor.

Beslutet är fattat med stöd av 2 kap. 2 och 7 §§, 26 kap. 9, 14 och 21 §§ miljöbalken.

Sändlista

FM Mattsson Mora Group AB

§ 59

Dnr:2019-114-M02

Remiss ansökan om utökad täktverksamhet på fastigheten Öna 249:1 mfl. Grönsberg i Mora kommun Länsstyrelsens diarienummer 551-9714-2019

Beslut

Miljönämnden beslutar att tillstyrka ansökan om tillstånd för att fortsätta täktverksamhet på fastigheten Öna 249:1 mfl. Grönsberg i Mora kommun.

Jäv

Anders Calder (C) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av beslutet.

Sammanfattning av ärendet

Boggs grus AB ansöker om tillstånd att fortsätta och utöka berg och moräntakten i Grönsberg Mora kommun, då gamla tillståndet går ut 2020. Bolaget ansöker om att bryta 2,500 000 ton berg och 50,000 ton morän mellan åren 2020-2040.

Berg och moräntäkt bedrivs sedan lång tid på platsen. Bullerberäkning har utförts och riktvärdena hålls med god marginal för närmaste bebyggelse.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Olle Bylander 2019-11-19

Förslag till beslut

Mora Orsa miljönämnd beslutar att tillstyrka ansökan om tillstånd för att fortsätta täktverksamhet på fastigheten Öna 249:1 mfl. Grönsberg i Mora kommun.

Sändlista

Länsstyrelsen Dalarna

§ 60

Dnr:2019-1668-A04

Revidering av delegationsordning inom livsmedelslagstiftningen

Beslut

Miljönämnden beslutar att fastställa revideringen av delegationsordning för Mora Orsa miljönämnd när det gäller livsmedelslagstiftningen.

Beslutet är fattat med stöd av 6 kap 37 §§ samt 7 kap 5-7 §§ kommunallagen (2017:725).

Sammanfattning av ärendet

Den 14 december 2019 träder EU:s nya kontrollförordning (EU) 2017/625 i kraft. Den nya förordningen innehåller ett antal nya begrepp, till exempel införs begreppet annan offentlig verksamhet och begreppet extra offentlig kontroll försvinner. SKL (Sveriges kommuner och landsting) har med anledning av den nya förordningen tagit fram ett förslag till ny delegationsordning inom livsmedelslagstiftningen.

Motivering

Miljönämnden har enligt kommunallagen rätt att delegera beslutanderätten till tjänstemän inom förvaltningen. Eftersom förändringar kommer att ske i livsmedelslagstiftningen behöver delegationsordningen ses över och revideras.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Camilla Björck 2019-11-25
Utdrag ur delegationsordning

Förslag till beslut

Miljökontoret föreslår nämnden besluta att fastställa revideringen av delegationsordning för Mora Orsa miljönämnd när det gäller livsmedelslagstiftningen.

Beslutet är fattat med stöd av 6 kap 37 §§ samt 7 kap 5-7 §§ kommunallagen (2017:725).

§ 61

Dnr:2019-1669-A02

Taxa för offentlig kontroll inom livsmedelslagstiftningen

Beslut

Miljönämnden beslutar att anta Taxa för offentlig kontroll inom livsmedelslagstiftningen.

Miljönämnden beslutar att taxan ska börja gälla den 14 december 2019.

Beslutet är fattat med stöd av 6 § andra stycket och 14 § andra stycket förordning (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter.

Sammanfattning av ärendet

Den 14 december 2019 träder en ny EU-förordningen om offentlig kontroll inom livsmedelskedjan i kraft. För att vara säker på att miljönämnden ska ha möjlighet att ta betalt för sin livsmedelskontroll behöver taxebestämmelserna anpassas till den nya EU-förordningen. Om justeringar inte görs kommer nämndens taxor efter den 14 december 2019 delvis bygga på ett regelverk som inte längre gäller.

SKL har tagit fram ett underlag till nya taxebestämmelser som bygger på tidigare underlag men som uppdaterats med hänsyn till den nya kontrollförordningen. Vid framtagandet av miljönämndens taxa har SKL:s underlag använts.

Med de ändringar som föreslås kan miljönämnden ta ut årsavgifter, registreringsavgifter och avgifter för arbetsuppgifter som omfattas av det tidigare begreppet extra offentlig kontroll från och med 14 december 2019.

Eftersom förordningsändringarna inte är kända när underlaget skrivs och förändringar i bland annat livsmedelslagen kommer att antas längre fram kommer kommunerna antagligen behöva ta upp taxan för beslut igen under senare delen av 2020.

Motivering

En ny EU-förordning om offentlig kontroll har tagits fram vilket innebär att miljönämnden måste anpassa taxebestämmelserna enligt de nya reglerna.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Camilla Björck 2019-1669-A02
Taxa för offentlig kontroll inom livsmedelslagstiftningen

Förslag till beslut

Miljökontoret föreslår nämnden besluta att anta Taxa för offentlig kontroll inom livsmedelslagstiftningen.

Miljökontoret föreslår nämnden besluta att taxan ska börja gälla den 14 december 2019.

Beslutet är fattat med stöd av 6 § andra stycket och 14 § andra stycket förordning (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter.

§ 62

Dnr:2019-1618-A02

Indexjustering av timtaxa inför 2020 för livsmedelslagstiftningen

Beslut

Miljönämnden beslutar att höja timtaxan enligt livsmedelslagstiftningen med 36 kr till 1144 kr för planerad kontroll och med 30 kr till 988 kr för kontrolltid för uppföljande kontroll och utredning av klagomål, att gälla från och med 1 januari 2020.

Beslutet är fattat med stöd av 4 § taxa för prövning och offentlig kontroll av livsmedel, antagen av kommunfullmäktige.

Sammanfattning av ärendet

Mora Orsa miljönämnd får för varje kalenderår besluta att höja timtaxan och de fasta avgifterna med en procentsats enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

För 2020 innebär detta att timtaxan höjs med 3,2 %, vilket motsvarar 36 kr för planerad kontroll respektive 30 kr för kontrolltid för uppföljande kontroll och utredning av klagomål enligt livsmedelslagstiftningen. Höjningen kommer att träda i kraft 1 januari 2020.

SKL rekommenderar att det index som ska användas är eftersläpande för att åstadkomma bättre exakthet. Inför indexjustering 2020 ska alltså PKV för år 2018 användas, det vill säga 3,2 %.

Motivering

Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) är ett mått över kommunernas kostnadsutveckling som Sveriges kommuner och landsting (SKL) publicerar. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris. Avgifterna som miljönämnden tar in för att finansiera verksamheten bör därför utvecklas enligt prisindex för kommunal verksamhet.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Camilla Björck 2019-11-21

Prisindex kommunal verksamhet

Förslag till beslut

Miljökontoret föreslår nämnden besluta att höja timtaxan enligt livsmedelslagstiftningen med 36 kr till 1144 kr för planerad kontroll och med 30 kr till 988 kr för kontrolltid för uppföljande kontroll och utredning av klagomål, att gälla från och med 1 januari 2020.

Beslutet är fattat med stöd av 4 § taxa för prövning och offentlig kontroll av livsmedel, antagen av kommunfullmäktige.

§ 63

Dnr:2019-1696-A02

Indexjustering av timtaxa inför 2020 för miljöbalken

Beslut

Miljönämnden beslutar att höja timtaxan enligt miljöbalken med 30 kr till 988 kr att gälla från och med 1 januari 2020.

Beslutet är fattat med stöd av 8 § taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område antagen av kommunfullmäktige.

Sammanfattning av ärendet

Mora Orsa miljönämnd får för varje kalenderår besluta att höja timtaxan och de fasta avgifterna med en procentsats enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV). För 2020 innebär detta att timtaxan höjs med 3,2 %, vilket motsvarar 30 kr för miljöbalken. Timtaxan är för närvarande 958 kr och med en justering blir den nya timtaxan 988 kr.

SKL rekommenderar att det index som ska användas är eftersläpande för att åstadkomma bättre exakthet. Inför indexjustering 2020 ska alltså PKV för år 2018 användas, det vill säga 3,2 %. Höjningen kommer att träda i kraft 1 januari 2020.

Motivering

Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) är ett mått över kommunernas kostnadsutveckling som Sveriges kommuner och landsting (SKL) publicerar. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris. Avgifterna som miljönämnden tar inför att finansiera verksamheten bör därför utvecklas enligt prisindex för kommunal verksamhet.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Camilla Björck 2019-11-26
Prisindex kommunal verksamhet

Förslag till beslut

Miljökontoret föreslår nämnden besluta att höja timtaxan enligt miljöbalken med 30 kr till 988 kr att gälla från och med 1 januari 2020.

Beslutet är fattat med stöd av 8 § taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område antagen av kommunfullmäktige.

§ 64

Dnr:2019-1667-A04

Internkontrollplan för Mora Orsa miljönämnd

Beslut

Miljönämnden beslutar att anta upprättad internkontrollplan för 2020.

Sammanfattning av ärendet

Orsa kommun har tagit fram ett reglemente för internkontroll. Enligt detta reglemente har nämnden ansvar för att det finns en internkontrollplan. Denna plan ska nämnden årligen besluta om.

Syftet med internkontroll är att bevaka efterlevnaden av lagar, interna regelverk och riktlinjer, ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet samt tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.

I framtagandet av internkontrollplanen har riskanalyser gjorts för att identifiera vilka risker som finns i verksamheten. För att identifiera de största riskerna i verksamheten har riskerna värderats utifrån sannolikhet och konsekvens. För de största riskerna har sedan kontrollåtgärder tagits fram som beskriver vad som måste vidtas för att minimera eller eliminera riskerna.

Uppföljningen av internkontrollen ska göras årligen i samband med årsredovisningen. Resultatet från uppföljningen av internkontrollen ska rapporteras till kommunstyrelsen och till kommunens revisorer.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Camilla Björck 2019-11-21

Internkontrollplan 2020

Förslag till beslut

Miljökontoret föreslår nämnden besluta att anta upprättad internkontrollplan för 2020.

§ 65

Dnr:2019-1023-A02

Äskande av tilläggsanslag till Mora Orsa miljönämnd

Beslut

Miljönämnden beslutar att äska ett tilläggsanslag på totalt 470 tkr för att täcka kostnaderna för handläggning och tillsyn. För Moras del innebär det ett tilläggsanslag på 230 tkr och för Orsa 240 tkr.

Reservation

Anna Riekje Niburg (S) reserverar sig mot beslutet enligt följande:

”Jag, Anna-Riekje Niburg reserverar mig mot majoritetens beslut till förmån för liggande förslag från tjänstemännen som gör det möjligt i realiteten att hålla budget gentemot behovet.”

Sammanfattning av ärendet

Miljönämnden har tagit fram nya taxebestämmelser samt en ny timtaxa för miljöbalkens område. Taxan har beslutats i miljönämnden samt i kommunstyrelsen i både Mora och Orsa, men vid kommunfullmäktigesammanträdena i respektive kommun blev taxan återremitterad för vidare utredning.

En konsekvens av att kommunfullmäktiges återremitterat ärendet om taxa för miljöbalken är att det under 2020 kommer att saknas resurser för handläggning av inkomna ärenden samt för avloppstillsynen.

Föreslagen taxa gör det enklare att prioritera tillsyn där tillsynsbehovet är störst. Den behovsstyrda taxan har fokus på övergripande processer och tillvägagångssätt, till exempel hur behovsutredning, tillsynsplanering och tillsynsfinansiering hör ihop. I framtagandet av avgiftsnivåerna i taxan har processen för olika ärendetyper gått igenom och då har det kunnat konstaterats att vissa ärenden tar längre tid än vad som bedömdes i nuvarande taxa. Det innebär att vi med nuvarande taxa inte har kostnadstäckning för handläggning och tillsyn av bland annat värmepumpar, enskilda avlopp och köldmedier.

Kommunen kan, när det gäller tillsyn och handläggning enligt miljöbalken, finansiera verksamheten med avgifter eller skattemedel.

Sändlista

Kommunstyrelsen i Mora och Orsa

§ 66

Delegationsbeslut

Miljönämnden har överlåtit sin beslutanderätt till ordförande och tjänsteman enligt delegationsordning beslutad av nämnden 2016-12-14 § 58. Dessa beslut ska anmälas/redovisas till nämnden. Redovisningen innebär inte att nämnden får ompröva eller fastställa delegationsbesluten. Däremot står det nämnden fritt att återkalla lämnad delegation.

Delegationslista för perioden 2019-10-26 till och med 2019-11-29

Diarienummer	Anläggning eller fastighet	Ärenderubrik	Rubrik Beslut
		Anmälan av installation av värmepump - Ytjord	Anmälningsbeslut 2019-735 (Föreläggande om försiktighetsåtgärder)
		Remiss övrigt - Polis - Julmarknad, Orsa	Yttrande 2019-736 (Tillstyrks med förbehåll)
		Remiss bygglov - Tillbyggnad bostadshus.	Yttrande 2019-739 (Inget ställningstagande)
		Remiss bygglov - Nybyggn, två fritidshus.	Yttrande 2019-737 (Tillstyrks)
	Köldmedieanläggning	Händelsestyrd tillsyn - Köldmedierapport 2018	Beslut om avgift 2019-738
		Remiss om förhandsbesked - Nybyggn bostadshus + stall.	Yttrande 2019-740 (Avstyrks)
	Hälsoskyddsverksamhet	Anmälan av hälsoskyddsverksamhet - Stickande/skärnade - Tatuering	Beslut om åtgärdskrav 2019-744 (Föreläggande)
	Värmepump	Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme	Anmälningsbeslut 2019-742 (Föreläggande om försiktighetsåtgärder)
	Värmepump	Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme	Anmälningsbeslut 2019-741 (Föreläggande om försiktighetsåtgärder)

	Värmepump	Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme	Anmälningsbeslut 2019-743 (Föreläggande om försiktighetsåtgärder)
	Livsmedelsanläggning	Klassning av anläggning/verksamhet	Beslut om klassning 2019-747
	Livsmedelsanläggning	Klassning av anläggning/verksamhet	Beslut om klassning 2019-746
	Enskilt avlopp	Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp	Tillståndsbeslut 2019-748 (Beviljat med villkor)
	Enskilt avlopp	Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp	Tillståndsbeslut 2019-752 (Beviljat med villkor)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-749 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-751 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-765 (Föreläggande)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-763 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-764 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-755 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-756 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-761 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-762 (Förbud)

[REDACTED]	[REDACTED]	Köldmediarapport - 2017	Beslut om miljöstraffavgift 2019-753
[REDACTED]	Köldmedieanläggning	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp	Tillståndsbeslut 2019-754 (Beviljat med villkor)
[REDACTED]	[REDACTED] Livsmedelsanläggning	Planerad tillsyn - Inspektion	Beslut om avgift 2019-757
[REDACTED]	[REDACTED]	Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-758 (Förbud)
[REDACTED]	[REDACTED]	Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-759 (Förbud)
[REDACTED]	[REDACTED]	Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-760 (Förbud)
[REDACTED]	[REDACTED]	Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-768 (Förbud)
[REDACTED]	[REDACTED]	Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-766 (Förbud)
[REDACTED]	[REDACTED]	Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-767 (Förbud)
[REDACTED]	[REDACTED]	Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-770 (Förbud)
[REDACTED]	[REDACTED]	Remiss bygglov - Anmälan rivning av fritidshus	Yttrande 2019-771 (Tillstyrks med förbehåll)
[REDACTED]	[REDACTED]	Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-769 (Förbud)
[REDACTED]	[REDACTED]	Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-774 (Föreläggande)
[REDACTED]	[REDACTED]	Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-773 (Föreläggande)
[REDACTED]	[REDACTED]	Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-775 (Föreläggande)
[REDACTED]	[REDACTED]	Planerad tillsyn - Inspektion	Beslut om avgift 2019-772

	Livsmedelsanläggning		
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-783 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-782 (Förbud)
	Livsmedelsanläggning	Planerad tillsyn - Inspektion	Beslut om åtgärdskrav 2019-776 (Föreläggande)
	Livsmedelsanläggning	Registrering av livsmedelsanläggning	Anmälningsbeslut 2019-781 (Ingen erinran)
	Värmepump	Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme	Anmälningsbeslut 2019-777 (Föreläggande om försiktighetsåtgärder)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-778 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-779 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-780 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-791 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-786 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-787 (Förbud)
		Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp	Tillståndsbeslut 2019-789 (Beviljat med villkor)
	Enskilt avlopp	Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-785 (Förbud)
	Livsmedelsanläggning	Planerad tillsyn - Inspektion	Beslut om avgift 2019-788

		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-790 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-784 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-800 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-793 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-792 (Förbud)
	Enskilt avlopp	Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-796 (Förbud)
	Livsmedelsanläggning	Planerad tillsyn - Inspektion	Beslut om avgift 2019-794
	Värmepump	Anmälan av installation av värmepump - Ytjord	Anmälningsbeslut 2019-797 (Föreläggande om försiktighetsåtgärder)
	Värmepump	Anmälan av installation av värmepump - Ytjord	Anmälningsbeslut 2019-799 (Föreläggande om försiktighetsåtgärder)
	Värmepump	Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme	Anmälningsbeslut 2019-795 (Föreläggande om försiktighetsåtgärder)
		Remiss bygglov - Nybyggnad industribyggnad	Yttrande 2019-798 (Tillstyrks med förbehåll)
	Livsmedelsanläggning	Registrering av livsmedelsanläggning	Anmälningsbeslut 2019-801 (Ingen erinran)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-802 (Föreläggande)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-803 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-821 (Förbud)

		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-811 (Föreläggande)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-812 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-813 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-815 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-805 (Förbud)
	Enskilt avlopp	Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-823 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-814 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-817 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-818 (Förbud)
	Livsmedelsanläggning	Planerad tillsyn - Inspektion	Beslut om avgift 2019-808
		Remiss bygglov - Rivningslov, rivning av enbostadshus	Yttrande 2019-804 (Tillstyrks med förbehåll)
	Hälsoskyddsverksamhet	Anmälan av hälsoskyddsverksamhet - Stickande/skärnade - Tatuere	Anmälningsbeslut 2019-816 (Föreläggande om försiktighetsåtgärder)
	Hälsoskyddsverksamhet	Anmälan av hälsoskyddsverksamhet - Stickande/skärnade - Tatuere	Beslut om avgift 2019-819
		Remiss bygglov - Anmälan install. av VA.	Yttrande 2019-806 (Tillstyrks med förbehåll)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-807 (Förbud)

		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-809 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-810 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-820 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-822 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-826 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-825 (Föreläggande)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-827 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-828 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-824 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-831 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-836 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-830 (Förbud)
		Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme	Anmälningsbeslut 2019-837 (Föreläggande om försiktighetsåtgärder)
		Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme	Anmälningsbeslut 2019-834 (Föreläggande om försiktighetsåtgärder)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-835 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-829 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-838 (Förbud)

		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-839 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-832 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-833 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-842 (Förbud)
	Enskilt avlopp	Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-845 (Förbud)
	Miljöfarlig verksamhet	Anmälan av miljöfarlig verksamhet	Anmälningsbeslut 2019-841 (Föreläggande om försiktighetsåtgärder)
	Miljöfarlig verksamhet	Anmälan av miljöfarlig verksamhet	Beslut om avgift 2019-846
	Enskilt avlopp	Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-840 (Föreläggande)
		Remiss strandskyddsdispens - Nybyggn transformatorstation.	Yttrande 2019-847 (Tillstyrks)
		Remiss strandskyddsdispens - Nybyggn fritidshus.	Yttrande 2019-848 (Avstyrks)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-844 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-843 (Föreläggande)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-849 (Förbud)

		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-852 (Förbud)
	Enskilt avlopp	Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-854 (Förbud)
	Livsmedelsanläggning	Planerad tillsyn - Inspektion	Beslut om avgift 2019-853
	Köldmedieanläggning	Köldmedieanläggning	Beslut om avgift 2019-851
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-850 (Föreläggande)
		Rapport om undersökning av förorening - Förorenat område MIFO fas 2	Beslut om avgift 2019-857
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-858 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-859 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-860 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-855 (Förbud)
	Enskilt avlopp	Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-861 (Förbud)
	Värmepump	Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme	Anmälningsbeslut 2019-856 (Föreläggande om försiktighetsåtgärder)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-863 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-865 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-871 (Föreläggande)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-870 (Förbud)

		Remiss bygglov - Fasadändring	Yttrande 2019-864 (Tillstyrks med förbehåll)
		Remiss bygglov - Nybyggn och rivningslov - transformatorstation.	Yttrande 2019-862 (Tillstyrks med förbehåll)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-869 (Föreläggande)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-867 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-868 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-866 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-875 (Föreläggande)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-872 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-876 (Förbud)
		Remiss naturvård - Vattenverksamhet - Utrivning av tröskel, Oreälven.	Yttrande 2019-873 (Tillstyrks)
		Remiss strandkyddsdispens - Nybyggn transformatorstation	Yttrande 2019-877 (Tillstyrks)
		Remiss strandkyddsdispens - Nybyggn transformatorstation	Yttrande 2019-879 (Tillstyrks)
		Remiss strandkyddsdispens - Nybyggn transformatorstation	Yttrande 2019-880 (Tillstyrks)
		Remiss strandkyddsdispens -	Yttrande 2019-881 (Tillstyrks)

		Nybyggn transformatorstation	
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-883 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-874 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-882 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-878 (Föreläggande)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-894 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-899 (Föreläggande)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-895 (Förbud)
	Enskilt avlopp	Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-898 (Förbud)
	, Enskilt avlopp	Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-888 (Föreläggande)
	, Värmepump	Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme	Anmälningsbeslut 2019- 886 (Föreläggande om försiktighetsåtgärder)
	, Livsmedelsanläggning	Registrering av livsmedelsanläggning	Anmälningsbeslut 2019- 885 (Ingen erinran)
	Värmepump	Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme	Anmälningsbeslut 2019- 896 (Föreläggande om försiktighetsåtgärder)
	, Värmepump	Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme	Anmälningsbeslut 2019- 884 (Föreläggande om försiktighetsåtgärder)
		Remiss övrigt - Polis - Vasaloppets vintervecka 2020	Yttrande 2019-893 (Tillstyrks med förbehåll)

		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-897 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-891 (Föreläggande)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-892 (Föreläggande)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-890 (Föreläggande)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-889 (Föreläggande)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-900 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-887 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-902 (Föreläggande)
		Planerad tillsyn - Inspektion	Beslut om avgift 2019-901
	Livsmedelsanläggning		
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-903 (Föreläggande)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-910 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-911 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-912 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-909 (Förbud)
		Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp	Beslut om avgift 2019-906

		Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp	Tillståndsbeslut 2019-905 (Beviljat med villkor)
		Enskilt avlopp	
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-904 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-907 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-908 (Förbud)
		Planerad tillsyn - Enskilt avlopp	Beslut om åtgärdskrav 2019-913 (Förbud)
		Klassning av anläggning/verksamhet	Beslut om klassning 2019-914
		Livsmedelsanläggning	
		Remiss bygglov - Marklov för schaktning och uppfyllnad.	Yttrande 2019-915 (Tillstyrks med förbehåll)

§ 67

Informationsärenden

1. **Ekonomisk uppföljning**
2. **Överklagat ärende**
3. **Diskussion kring återremiss av taxa enligt miljöbalken.**